

Milan Jesih

S kanglico grem

Ustavil si pred hišico na vasi,
prav čedno, pred nedavnim obnovljeno,
in si skandiral v brk čisto počasi:
“Vašo Marjetico bi rad za ženo!” –

ko pa si starega priklical
– s praga je bolščal vate čez očala
in stara iz veže je regljala,
on čuk, ona bolj prepelica –,

si se odločil: ni dan za snubitev,
snubitev naj počaka.
“Samo pozdravim vas,” si brž pohitel
in videl se, posranega bedaka,

“ko se že mimo peljem,
v Bistrico obiskat grem strica,”
in vedel, da od laži urdevaš v lica,
bilo je neke zmočene nedelje.

Ne da kaj črhnil bil bi o Marjeti,
si se poslovil, “čas vam kradem.”
Pred petnajstimi leti
v aprilu mladem.

S kanglico grem sleherni dan
ob petih in deset
minut in dvanajst ur in trinajst let
čez plan

si vodice zajet:
po prašnati stezici žejna in sama
do tam, kjer se navzdol zaviha svet
in se razblini v praznem panorama,

kjer so stopničke negotove v klet –
čebrič, ki sedem časov ježe daleč
debelčkast samček transsubstancialen
čemiš stisnjen ob neometani zid,

s šperplato zveženo pokrit,
ti, ti z brezdanjim hladom me napoji
in zvrhaj kanglico, da ljubi svoji,
ki se ta čas prebuja, nesem pit.

“Šest tet, ledvica ena sama –
tako ne gre,” ošteva sina mama,
fant se izgovarja: “Saj zato pa stric,
tvoj brat, ima dvanajst ledvic.”

Ustvarjanje ljudi ni lahko delo,
posebno z žlahto rade so težave,
sestrično hoče vsak ne predebelo
in babice naj bojo mlade in zdrave,

a stricu se pa vendarle spodobi
– ki žveči s česnom špeh in loka cviček
in činelist je pri lokalni godbi –,
da je večjetrn in ševečledvičen.

“Mati, boš veninven samo nergala?

Nikoli nisi me vesela!

Kje je spodbuda in vsaj kdaj pohvala?
Če to bi vedel, ne bi šel te delat.”

Teta, če ji je kak silak povšeči,
zgubi se vrtoglavo v sanjah,
z mislimi nanj se upijanja
– in nauk razpreda o zakonski sreči:

zlitju predanosti in spoštovanja –
ali z utvaro o medenih tednih
– o destinacijah, obiska vrednih –;
takrat z odsotnim molkom jed odklanja,

ko zberemo se ob nedeljah,
in popusti ne prej kot pri slaščici,
kot ne bi bila ravno prav debela,
da žvižgajo za njo po cestah strici!

Tako intenzivno se utaplja v zveze,
da čas pospešeno jim odmineva;
v dveh mescih je iztrošena ljubezen
– brez prizadetosti, potrta in gneva

in ne da sploh kaj vedel bi dotični,
kako gospo je bil obsedel zrelo –
in kmalu spet očetovi sestrični
srce bo v novi strasti vzplamenelo.

Saj mame filozofov ponavadi
manj kot v povprečju mame govorijo,
a ko študentje večno tešči radi
poleti pridejo na domačijo

za kmečko delo si rokave vihat,
čisto negibna včasih ob večerih
kakšna od njih in kot tišina tiha
v svojo samoto se nameri

in v dalj zazrta se sprašuje,
kam je odšel poredni deček,
ki joka se, tepen, ker kamne meče,
in kdo sedi pri mizi mladi tujec.

V centru sem videl žensko: v belih hlačah,
stopnice, spušča se v podhod,
zastane, se obrne in se vrača,
kot videla bila bi parklje spod,

a brž zarazumela maškarado,
spet zavrti se, skoraj nasmejana
– glejte me vsi: postavno, čedno, mlado,
naj vidi me Ljubljana,

naj vidi svet, naj vidi Bog,
kako stvaritev s parom dolgih nog
prišla s ponosno zadnjico bahavo
je oznanjevat njegovo slavo –,

in zgine skoz podcestno klet
še kaj posvetnega opraviti,
in res, ko onkraj je na soncu spet,
slamnik ima, spod kupljen, bel na glavi.

Rada sprehajam se po vrtu svojem
od Alp do tihih senčic predvečera
in včasih in še rajši zmeraj
neznani ljubici v daljavo pojem

podoknico, v zavzdihih potajeno,
o belih čeveljcih, saj jih kar nôsi,
kadar ne pleševa nagicci bosu
objeti, kot se objame žena z ženo,

o rokavicah belih,
če sva jih druga drugi z usti sneli,
da se poljubljava z dotiki –,
pojem ji brez besed

in bolj ko v barvah v oblih likih,
v Bohinj jo vabim – v Ukanc – in na Bled,
in preišlujem,
če tudi ona mene kje na tujem

nestrpno čaka v kakšni sami hiši,
naj konja ukradem in ji z njim
brž pod balkon že prihitim – – –!
A se v polmrak samo tihota sliši.